

Almedalstal 2019

Ulf Kristerssons Almedalstal den 1 juli 2019.

Den nya
svenska
modellen

Det talade ordet gäller

Tack Benjamin!

Du leder Sveriges i särklass största politiska ungdomsförbund.

Ni ser till att Moderaterna i val efter val är största parti bland unga väljare. Det ger hopp inför framtiden.

Ni anar inte hur kul det är att vara tillbaka på den här klassiska scenen!

Förra året var det kallt. Jag stod här och huttrade med underställ under kostymen, och ni huttrade nog ännu mer. Men inte i år!

Däremot är utsikten densamma. Och precis som förra året har jag mycket finare utsikt än ni!

Ett helt år har gått. Men de problem som plågade Sverige då finns kvar nu, eller har blivit ännu värre.

Och även världen därute ger skäl till oro. Men det är slående hur lite utrymme det får i den svenska debatten. Det borde vi ändra på.

För Sverige har ju i 150 år varit ett litet land med stora exportföretag. Det är kunskap om världen som har gjort oss så framgångsrika.

Och två av vårt lands mest ikoniska partiledare och statsministrar var båda internationellt engagerade. Olof Palme och Carl Bildt drog varken jämnt, eller samma politiska slutsatser av det engagemanget. Men båda förstod att Sverige behöver världen mycket mer än världen behöver Sverige.

Nu förändras den världen snabbt och med det förutsättningarna för svenskt välstånd och svensk säkerhet. Nya hot och nya möjligheter. Det är viktigare än på länge att rusta Sverige starkt i en orolig omvärld.

Storbritannien lämnar snart EU. Det betyder att Sveriges europeiska band måste knytas om på nytt. Svensk politik måste nu göra som det svenska näringslivet alltid har gjort: fram med skoltyskan, för att på allvar förstå vad som händer i Tyskland.

Och så Ryssland: Annekteringen av Krim, och försöken att destabilisera europeiska demokratier, kräver ett starkare svenskt försvar. Och borde leda till ett svenskt medlemskap i Nato. Men Socialdemokraterna prioriterar friår och familjevecka framför försvaret. Och röstade häromdagen för ett ryskt återinträde i Europarådet. Det ena är rent ansvarslost, det andra är mest aningslost.

Även Asien och framför allt Kina förändrar nu världen. Å ena sidan djupt imponerande: Flera hundra miljoner människor har lyfts ur fattigdom. Några av världens största och mest framgångsrika teknologiföretag växer på den kinesiska östkusten. Å andra sidan Kinas digitaliserade kontrollsamhälle och brutala förtryck av minoriteter.

Kina är världens första ekonomiskt framgångsrika diktatur. Det är dags att ta in vidden av det.

I Kina sitter också svensken Gui Minhai fortfarande olagligt fängslad. Efter framtvungade TV-bekännelser, men utan åtal och rättegång. Våra tankar går till Gui Minhais tappra dotter Angela Gui: Vi kan bara ana vad du går igenom. Men makt går inte före rätt. Vi står på din sida. Din pappa är inte bortglömd.

Ikväll vill jag tala om vårt fantastiska land. Om hur bra allt skulle kunna bli. Låt mig berätta om Hamid Zafar, en av de oberoende experterna i Moderaternas integrationskommission.

Det talade ordet gäller

Hamid växte upp i en by i Afghanistan, ungefär en timme från Kabul. Hans föräldrar hade en liten gård och hans pappa jobbade som lärare. Det var ett gott liv.

Men så kom kriget. Sovjetunionen invaderade Afghanistan. Landet slets i bitar. Kabul jämnades med marken. Familjen flydde och Hamid var fem år när han och hans syskon kom till Sverige.

Ett nytt land. En ny kultur. Ett nytt hem. Resan i det nya började i Biskopsgården i Göteborg.

Redan då en segregerad del av stan. Bråkigare och stökigare, fler invandrade än infödda. Och det är svårt att som vuxen komma till ett nytt land, det säger sig självt.

Det räcker att som jag och min familj – under helt andra omständigheter – bo ett år i Peking, för att inse att man är rätt lost. Inte bara "in translation", utan i hela tillvaron. Det första viktiga steget är att kunna göra sig förstådd. För då börjar man också förstå.

Precis det gjorde familjen Zafar.

I Afghanistan hade Hamids pappa varit lärare. I Göteborg började han på Volvo. Hamids mamma hade jobbat på gården och aldrig lärt sig läsa eller skriva. Hon började plugga och lärde sig både svenska och engelska. Efter några år fick hon jobb på en förskola.

Hamids egen klassresa började i det svenska klassrummet för nästan 30 år sedan. Med hjälp av lärare som gav stöd, och ställde krav, gick han ut skolan med bra betyg.

Det var också genom skolan som Hamid och hans syskon lärde känna Sverige. Göteborgsoperan varvades med Lucia och skolavslutningar i kyrkan.

Resten är, som det heter, historia och en djupt imponerande framgångssaga. Eleven som blev lärare som blev tjänsteman på Skolinspektionen, som blev rektor som blev förvaltningschef. Hyllad för sina insatser på just den skola han själv hade gått på. Och för några månader sedan valdes han till Årets svensk av tidningen Fokus.

Det här tar tag i mig. För Hamids berättelse är ju inte bara hans berättelse, och visar att ansträngning ger resultat. Den är också en svensk berättelse, som säger något om vårt land när vi är som allra bäst. Miljoner svenskar har ju gjort den klassresan före honom.

Det är berättelsen om Sverige som möjligheternas land, där man kan börja med nästan ingenting och ta sig nästan hur långt som helst. Alltid av egen kraft. Men påtagligt ofta med andras hjälp. Individualism och gemenskap.

För 60 år sedan gjorde min egen mamma den klassresan, men mycket mindre dramatisk. Från en hel familj i en etta i Helsingborg, via Lunds universitet till utbildad lärare i matte och fysik. Hon blev den första som tog studenten i vår släkt.

Det här, det är mitt Sverige. Inte alls perfekt eller felfritt. Utan ständigt, och lite otåligt, på väg mot en bättre framtid. Det var också en gång löftet i den svenska modellen. Där vad du gör, och vart du är på väg, är så mycket viktigare än var du kommer ifrån.

Nu håller inte Sverige det löftet. Den svenska modellen har gått vilse.

Skolan är inte längre en självklar plats för nya klassresor. Tvärtom, det finns skolor i våra förorter där hälften av eleverna går ut nian utan godkända betyg.

Det talade ordet gäller

Barn som misslyckas i skolan. Inte alls för att de är annorlunda skapta än andra barn. Utan för att de ärver sina föräldrars sociala utanförskap. Det är inte den svenska modellen.

Men Sverige har fler problem än att klassresan inte börjar i klassrummet.

Gängkrigen rasar i stadsdelar och förorter. Killar skjuter ihjäl varandra över knark, förolämpningar och snabba pengar. Sverige har, i relation till vår storlek, flest dödsskjutningar bland unga män i hela Västeuropa. Tio gånger fler än i Tyskland.

Stockholm skakades igår av tre nya skjutningar. I Sollentuna dödades en ung kille med automatvapen. Fyra timmar senare sköts en man ihjäl i Bromma.

Det är inte heller den svenska modellen.

Förra året inträffade 162 sprängningar i Sverige. För några veckor sedan sprängdes ett helt bostadshus i Linköping. Ett under att ingen dödades.

Och sedan 2014 har det varit 100 granatattacker. För två år sedan dog en åttaårig pojke av en granat i en lägenhet i Biskopsgården. Situationen är extrem för ett land som inte befinner sig i krig.

I utsatta områden är hälften av alla kvinnor rädda för att gå ut på kvällen. Hälften. Det för tankarna till våldet i New York på 80-talet – innan polisens nolltolerans vände utvecklingen. Och sju av tio unga killar är oroliga för att utsättas för våld när de är ute. Det har nästan tredubblats på fem år.

Det här gör mig förbannad. Det sliter sönder samhällskontraktet. Det luckrar upp tilliten och sammanhållningen. Det segregerar och skapar misstro. Och det är inte den svenska modellen.

Och så har Sverige plötsligt företag som inte vågar växa – för att de saknar tillgång till el. Alltså elektricitet. Som om Sverige

var ett land med elransonering. Det innebär att jobb flyttar utomlands och att stora samhällsbyggen riskerar att stoppas.

Socialism brukar ju leda till två saker: Brist på el och brist på bröd. Precis det får nu Pågen i Malmö erfara. Ingen el, och inget nytt bageri.

Inte heller den svenska klimatpolitiken håller måttet. Klimatutsläppen ökar i Sverige.

På grund av symbolpolitik som känns bra i magen för en miljöminister, men som inte är effektiv i verkligheten.

Det Sverige behöver är en radikal omställning, bort från fossila transporter och fossil industri. Våra fabriker och bilar måste elektrifieras. Då behövs mer el. Både förnybart, och fjärde generationens kärnkraft. Inte elcykelsubventioner eller klimatångestterapi. För slöseri är inte heller den svenska modellen.

På område efter område har regeringen förlorat kontrollen över vad som händer i Sverige: Integrationen, brotten, jobben, klimatet och sammanhållningen. Sverige saknar politiskt ledarskap.

Vi kan inte längre fortsätta i gamla hjulspår. Inte hoppas att mer av det gamla plötsligt ska lösa våra nya problem. Men vi ska inte heller drömma oss tillbaka. Vi behöver en ny svensk modell.

För mig är det här tjugotalets riktigt stora politiska projekt. 100 år efter den allmänna rösträtten är det hög tid att än en gång förnya vårt land. Och jag är övertygad om att det är Moderaterna som kommer leda det arbetet.

Den nya svenska modellen handlar om att återupprätta samhällskontraktet mellan medborgarna och politiken. Att återskapa förtroende och tillit i samhället.

Det talade ordet gäller

Det handlar om tryggheten, om att stoppa brotten och brottslingarna. Det handlar om att göra nya klassresor möjliga genom att placera svensk skola i den absoluta världstoppen.

I den nya svenska modellen tar vi ledartröjan för den tekniska utveckling som kan besegra klimathoten.

I den nya svenska modellen ska arbete alltid löna sig.

Den nya svenska modellen står i varje läge upp för företagande och företagsamhet. Den fattar att resurser måste skapas innan de kan fördelas. Och i den nya svenska modellen ska företagare alltid uppskattas mer än de beskattas.

I den nya svenska modellen slår vi vakt om sammanhållningen i vårt land. Den mellan stad och land, mellan unga och gamla, mellan kvinnor och män.

Där bygger vi ett Sverige – ett gemensamt Sverige. Med självständiga individer som verkar i frivillig gemenskap.

Men den allra främsta uppgiften för en ny svensk modell är att lösa integrationskrisen. Med fokus på språk, jobb och gemensamma värderingar. Sverige behöver en ny integrationspolitik.

Först krävs den egentligen rätt banala insikten att invandring och integration hänger ihop. För om man förenar riktigt stor invandring med riktigt dålig integration, så får man en riktigt farlig kombination.

Nu är uppgiften att integrera en halv miljon människor som redan har kommit till Sverige de senaste 15 åren. Så att de blir en del av det svenska samhället: utbildar sig, jobbar, försörjer sig själva och bidrar till det gemensamma.

Då måste invandringspolitiken vara mycket stram. Stramare än idag. Det gäller både asylsökande och anhöriginvandrare.

Därför röstade Moderaterna alldeles nyligen nej, när nästan alla andra partier röstade för att öka anhöriginvandringen till Sverige. Beslutet var vårdslöst. Det första steget mot minskad invandring, kan inte vara ökad invandring.

En genomtänkt invandringspolitik är alltså en nödvändig förutsättning för bättre integration. Men det räcker inte.

Verklig integration börjar med svenska språket.

Språket är vägen in i det svenska samhället. Det är nyckeln till arbetsmarknaden för vuxna och nyckeln till skolan för barn. Svenska språket förklarar vilka rättigheter och skyldigheter som alla i vårt land har – oavsett var man kommer ifrån.

Ändå har Sverige länge förminskat värdet av vårt eget språk. Och i decennier skickat signalen att man inte alls behöver lära sig svenska: Inga krav på att lära sig svenska för olika bidrag. Inga krav på att lära sig svenska för permanent uppehållstillstånd. Inte ens några krav på att lära sig svenska för att bli svensk medborgare.

Tvärtom: Rätten till hemspråk har varit starkare än skyldigheten att lära sig svenska.

I den nya svenska modellen ska språket gå som en röd tråd: från nyanländ via nyanställd till ny svensk medborgare. Men inget ouppnåeligt snobberi. Krav på perfekt svenska för den som har invandrat är överskattat. Men begriplig svenska är definitivt underskattat.

Vi moderater vill därför genomföra den största språkreformen i modern svensk historia. I fem distinkta steg:

Det talade ordet gäller

1. Språkförskola till alla nyanländas tre-, fyra- och femåringar. Det skulle öka de barnens chanser att komma in i det svenska språket, och därmed in i samhället.

2. Mer svenska i grundskolan. Det kommer att hjälpa alla barn. Men allra mest de barn som inte talar svenska hemma.

3. Obligatorisk SFI. Krav på kunskaper, inte bara krav på närvaro.

4. Språkrav för svenskt medborgarskap, och för permanent uppehållstillstånd.

5. Tidsbegränsning av betald tolkhjälp. Den som har fått permanent uppehållstillstånd ska kunna svenska. Och då behövs inte längre omfattande gratis tolkning.

Men språket är inte bara nyckeln till att få ett jobb. Det är också vägen in i den svenska kulturen och ett verktyg för att förstå våra grundläggande värderingar.

Diskussionen om "svenska värderingar" blir ju ofta väldigt upphetsad. Men för mig är det inte så komplicerat: I Sverige har alla individuella rättigheter. Här råder jämlikhet mellan könen. I Sverige jobbar både män och kvinnor, och man får gifta sig med vem man vill. Här har både killar och tjejer rätt att både bada och spela fotboll. Här har barn egna rättigheter.

Och i Sverige är slakten viktig – men den står inte över lagen. Den ersätter inte polis, åklagare och domare.

Sverige är faktiskt väldigt svenskt. Ett tolerant land där man ofta får göra precis som man vill. Men Sverige är inte tolerant mot intolerans. Kan eller vill man inte respektera de lagar, regler och värderingar som bygger vårt land, ja då får man bosätta sig någon annanstans. Och vi måste inse att framgångsrik integration inte alls är en "dubbelriktad process" – utan en tämligen enkelriktad.

Sverige ska självklart stå upp emot fördomar och diskriminering. Det är ju själva kärnan i det liberala och toleranta samhället.

Och ofta är vi öppna för det nya. Men vi förväntar oss att den som kommer hit anpassar sig till vårt samhälle. Och den uppfattningen delar vi med i princip alla andra länder på jorden.

Rättigheter och skyldigheter kommer alltså som ett helt paket.

Kan man förstå innebörden av socialbidrag kan man också förstå innebörden av arbete. Kan man lära sig betydelsen av skattefinansierad sjukvård kan man också lära sig betydelsen av tonårsdöttrars självständighet.

Allt kanske inte upplevs som lika attraktivt, men Sverige är ingen kravlös gemenskap. Bara för att vi ibland uttrycker våra värderingar lite motvilligt, så betyder det inte att de inte finns.

Den yttersta måttstocken på vår förmåga att stå upp för våra värderingar, är hur väl vi bekämpar hedersförtrycket.

Över ett par hundra tusen tjejer och killar lever idag under hederskulturens förtryck. Ett par hundra tusen. Det är ett enormt misslyckande, ett stort svek.

Men det är tyvärr inte nytt.

För en vecka sedan var det 20 år sedan Pela Atroshi mördades av sin egen pappa. 19 år gammal. Och det var 17 år sedan Fadime Sahindal sköts ihjäl av sin pappa.

Bara några månader före mordet så talade Fadime i riksdagen. Hon sa så här: "Jag har valt att berätta min historia här för er i dag i förhoppning om att det kan hjälpa andra invandrartjejer, så att fler inte behöver gå igenom det jag har fått göra".

Det talade ordet gäller

Tänk om riksdagen hade lyssnat.

Men trots Fadime, och trots heroiska insatser av andra modiga kvinnor, så har hedersvåldet och hedersförtrycket inte minskat, utan ökat.

Hederskultur hör inte hemma i någon kultur eller i något land. Men en sak är säker: Sverige ska inte acceptera det. Jag kommer aldrig acceptera det.

I den nya svenska modellen tar vi rakryggat kampen mot hedersförtrycket. Då räcker inte Stefan Löfvens högtidstal. Detta påminner tyvärr om antisemitismen i Malmö: När det väl gäller så tar inte Socialdemokraterna den nödvändiga striden.

Nu behövs kristallklar politik: Hårdare straff mot hedersbrott nu. Inte som regeringen, vänta till 2022.

Moderaterna vill att fler brott som begås med hedersmotiv ska leda till utvisning ur landet. Förbjud de "moralpoliserna" som återkommande patrullerar förorten. Och stoppa dem som nu i sommar tänker resa utomlands för att gifta bort sina barn.

Värderingar må vara svåra att snabbt ändra, det har jag respekt för. Men beteenden både kan och måste förändras.

Så till de pappor, bröder och kusiner som i hederns namn förtrycker unga tjejer – och killar. Moderaternas budskap i ord och handling är detta: Underskatta oss inte. Vi kommer att stoppa er, med den fulla kraften i vår demokrati.

660 000. Det är antalet medlemmar i Bensusupproret på Facebook.

Det säger något.

Framförallt om bensinpriser naturligtvis. Ska hela Sverige leva, så måste man

också kunna bo och jobba över hela Sverige. Då kan man inte straffbeskatta dem som bor utanför tunnelbanenätet och återinföra den bensinskattehöjning som vi tog bort i höstas.

I dag är det bilen som håller landsbygden levande. Och imorgon ska den drivas med fossilfri el.

Men den som orkar lyssna, hör faktiskt något mer än bara bensinpriser. För det här handlar om sammanhållningen i vårt land, om respekten för olika landsändar. Sverige vill vara ett land som håller ihop, men idag upplever många att vi glider isär.

Att det mindre samhället skymms av den stora staden. Ett växande avstånd mellan stad och land, trots att många i staden kommer från landet. I den nya svenska modellen tar vi det här på allvar.

Men sammanhållning handlar om mer än stad och land.

Det handlar om sammanhållning mellan generationer. Barn har rättigheter i Sverige – men det har faktiskt även äldre. Den uppenbara åldersdiskrimineringen är kränkande. Och ett gigantiskt slöseri med resurser.

Man är alltså inte slut i arbetslivet för att man just har fyllt 55. Ta mig själv som exempel: Inte i slutet. Inte ens i början på slutet. Möjligen i slutet på början...

(Andra länder har kommit längre än Sverige. Och valfrihet ska gälla hela livet.)

Så jag säger som författaren och fysikprofessorn Bodil Jönsson, en av mina lite äldre idoler: "Det är dags att se de äldre som en tillgång och inte ett problem."

Och så handlar det om framtidens jämställdhet. Sverige har kommit långt och låt oss en sekund vara stolta över det. Men inte nöjda, för det finns så mycket kvar att göra: Våld i nära relationer, där nästan alla

Det talade ordet gäller

förövare är män. Tusentals kvinnor söker varje år skydd hos kvinnojourer. Mer än vart tionde barn tvingas uppleva pappas våld mot mamma. Och minst 300 personer utsätts för allvarliga sexualbrott varje dag.

Det är bra att mammor pratar med sina döttrar om vad de inte ska acceptera. Men fler pappor måste också prata med sina söner om vad de inte ska göra.

Och så handlar det om lön och pension.

Sverige har en omotiverad löneskillnad mellan kvinnor och män på fyra procent. Alltså när man räknar bort skillnader i yrke, ålder, utbildning och arbetstid. På ett helt yrkesliv får det konsekvenser.

Och fattigpensionärer är nästan alltid kvinnor. Många års deltidsarbete leder till lägre lön och lägre pension. Alla familjer beslutar om sitt livspussel – men alla beslut får också ekonomiska konsekvenser.

Och så är det väl belagt att män får mer vård och snabbare. En sammanställning från SKL visar att kvinnor får vänta längre, och oftare drabbas av felbehandlingar och biverkningar.

I den nya svenska modellen råder verklig jämställdhet och jämlikhet. Där får flickor samma chans som pojkar. Där är kvinnor trygga även när det är mörkt ute. Där har kvinnor och män lika lön för lika arbete – och står på egna ben även efter pension.

Mina vänner, för en vecka sedan vann det svenska landslaget över Kanada i åttondelsfinalen. I förrgår såg jag på plats i Frankrike vår fantastiska 2-1 seger över Tyskland. På onsdag tar vi steget mot final.

I min familj följer vi varje steg som landslaget tar. Och mina egna fotbollstjejer reflekterar inte ens över att media äntligen säger "fotbolls-VM". Inte "VM i damfotboll".

Och efter VM kommer mina och Birgittas döttrar hitta nya matcher att titta på. Och när jag någon dag frågar om de ska se matchen ikväll, så kommer de svara: "Ja, det ska vi. Trots att det bara är herrfotboll..."

Jag känner stor optimism inför de svåra uppgifter vi står inför. Och det beror inte alls på att jag underskattar Sveriges problem. Eller överskattar vår förmåga.

För det kommer bli svårt! Det kommer ta tid! Men det kommer att gå! Och Sverige har löst svåra problem förut.

Men det kräver en hel del, och vi måste börja nu: naken probleminsikt och ärliga problembeskrivningar, förstås. Genomtänkta politiska reformer som tar tag i de mest akuta problemen, förstås.

Men också en ny anda i politiken. Att man på djupet tror på det man gör. Med både hjärtat och hjärnan. Inte motvilligt gör det man tvingas till. Det handlar om frimodighet, förnuft och framtidstro. Mindre gnällighet och mer glädje i svensk politik!

En ny anda kräver då en samtalston där kloka människor vågar uttrycka sin åsikt och lägga sina förslag i vågskålen. Jag efterlyser ibland några vuxna i rummet, människor som seriöst och ärligt tar itu med Sveriges problem.

Polariseringen av samtalsklimatet är ett gift som förstör något fint i vår demokrati. Ett land kan inte ledas med versaler på Twitter. Men ett land kan inte heller ledas genom brunsmetning, förolämpningar och misstänkliggöranden. Jag vill i vart fall lämna efter mig ett bättre samhälle än så, till mina barn.

Sammanhållning är viktigt i alla länder, men i det jämlika, individualistiska Sverige har det en särskild betydelse. Historiskt är vi ett sammanhållet land. Inte en

Det talade ordet gäller

federation av kommuner och regioner. Och vår starka individualism har skapat en speciell form av gemenskap.

Ska ett litet land lösa stora problem så måste man samla ihop sig. Bestämna sig för uppgiften och gå från ord till handling. Samling kring de värden som har byggt oss starka. Och samling till förändring av det som inte längre fungerar.

Just vi moderater har det här i vårt DNA. Vi kallar oss för Moderaterna. Men det finns ett skäl till att vi egentligen heter Moderata Samlingspartiet.

För vi vill – och vi kan – samla Sverige.

Tack!